

מהט א'א'האד הצולאמי

(22 בספטמבר-8 באוקטובר 2015)

עיקרי אירועי השבוע

- ב-30 בספטמבר 2015 נפתח שלב חדש במעורבות הזרה במלחמת האזרחים בסוריה כאשר מטוסים רוסים החלו לתקוף מטרות בצפון סוריה. עתה, למעשה, מעורבות בלחימה בסוריה שתי קואליציות: האחת, בראשות ארה"ב, המבצעת תקיפות אוויריות, שמטרתן המוצהרת להחליש ובעתיד לחסל את ארגון דאעש; והשנייה קואליציה מתחרה הכוללת את רוסיה, איראן וחזבאללה, שמטרתה, בראש ובראשונה, לסייע למשטר הסורי ולהחליש את ארגוני המורדים המאיימים עליו.
- מרבית התקיפות האוויריות הרוסיות, שאליהן נוסף שיגור טילי שיזט מספינות רוסיות בים הכספי, כווננו נגד קואליציית ארגוני המורדים בהנהגת ג'בהת אלנצרה (צבא אלפתח) בצפון מערב סוריה (אזור חמץ, אדלב, חלב). מקצתן כווננו נגד יעדי דאעש באזור אלרקה. ההסברה הרוסית הבליטה את התקיפות עליהם כדי להעמיק את הלגיטימציה למעורבות הרוסית בסוריה. להערכתנו בשלב זה התקיפות הרוסיות עדיין אינן מסכנות את דאעש ואינן משבשות את אופן התנהלותו, אולם מהוות אתגר משמעותי לג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו בצפון מערב סוריה.
- בדיווחים בכלי התקשורת נמסר על הערכות של צבא סוריה, בסיוע פעילים איראנים ופעילי חזבאללה, למהלך קרקעי בצפון מערב סוריה. על פי דיווח סוכנות רויטרס כבר החלה מתקפה קרקעית נגד ארגוני המורדים מצפון לעיר חמאה. בשלב זה עדיין לא ברורים לנו יעדי המהלך הקרקעי.

המערכה הבינלאומית נגד דאעש

תקיפות ארה"ב ומדינות הקואליציה

- בשבועיים האחרונים נמשכו התקיפות האוויריות של ארה"ב ומדינות הקואליציה נגד מטרות דאעש. במהלך השבוע בוצעו עשרות רבות של תקיפות בסוריה ובעיראק באמצעות מטוסי קרב, מטוסי תקיפה וכלי טיס בלתי מאוישים. להלן עיקרי התקיפות (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב):
- בסוריה התמקדו התקיפות באזורי אלחסכה, תדמר, דיר אלזור, רקה, מארע. בתקיפות נפגעו, בין השאר, יחידות טקטיות של דאעש, כלי נ"מ, אתר איסוף נפט גולמי, מבנים וכלי רכב של דאעש.
- בעיראק התמקדו התקיפות באזור ביג'י, פאלוג'ה, כרכוכ, חבניה, רמאדי, סנג'ר, סלטן עבדאללה (דרומית מזרחית למוצול), תל עפר, קיסיק (מערבית למוצול) ובגדאדי. בתקיפות

נפגעו, בין השאר, יחידות טקטיות של דאעש, אמצעי לחימה, עמדות לחימה כלי רכב טקטיים מבנים מנהרות של דאעש.

■ בעדכון, שמסר דובר כוחות הקואליציה אמר, כי עד כה ביצעו כוחות הקואליציה 7,184 תקיפות מהאוויר נגד מטרות דאעש (נכון ל-2 באוקטובר 2015). 4,607 תקיפות בוצעו בעיראק ו-2,580 בסוריה. לדבריו נמצאים בעיראק 5,451 חיילים מכוחות הקואליציה, 3,359 מארה"ב ו-2,092 משאר מדינות הקואליציה. הדובר פירט, כי הלחימה נגד דאעש מתנהלת במקביל בארבעה מישורים: תקיפות אוויריות, אימון וציוד של כוחות מקומיים, יעוץ וסיוע בעיראק ואימון וציוד של "גורמים מתונים" בסוריה (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 2 באוקטובר 2015).

מספר הפעילים הזרים בסוריה ממשיך לעלות למרות צעדי המנע

■ על פי ההערכות כ-30,000 לוחמים זרים, מיותר ממאה מדינות, נמצאים בסוריה, רבים מהם לוחמים בשורות דאעש. מספר הלוחמים הזרים הכפיל את עצמו בשנה האחרונה. הדבר מוכיח, שהמאמצים הבינלאומיים כגון הגברת הפיקוח בגבולות, העברת מידע וחיזוק האכיפה באמצעות חוקים נגד טרור לא הפחיתו את כמות המצטרפים. על פי מומחי מודיעין ואכיפת החוק, בין אלה המנסים להצטרך לחימה בשורות דאעש בעיראק ובסוריה נמצאים כ-250 אמריקאים (ניו יורק טיימס, 26 בספטמבר 2015).

■ אם נכונים הנתונים שמביא הניו-יורק טיימס אזי יש בכך עלייה משמעותית במספר הפעילים הזרים השוהים בסוריה, רובם נלחמים בשורות דאעש. לפני שנה, באוקטובר 2014, העריך מרכז המידע, כי בשורות דאעש לוחמים כ-13,000 פעילים, מרביתם מהעולם הערבי\מוסלמי וכ-3,000 ממדינות המערב. סוכנות הביון האמריקאית, ה-CIA, העריכה באותה עת, כי יותר מ-15,000 פעילים מ-80 מדינות יצאו לסוריה. בין הלוחמים ממדינות המערב היו למעלה ממאה אזרחים אמריקאים. העלייה במספר הפעילים הזרים מסמלת את כישלון צעדי הסיכול והמנע הבינלאומיים, שנועדו למנוע יציאת הפעילים הזרים ומעידה, כי דאעש ופעילי ג'האד אחרים מצאו דרכים ושיטות כדי להתגבר עליהם. הנתביב העיקרי, דרכו מגיעים הפעילים הללו לסוריה, נותרה תורכיה.

מותם של פעילים ג'האדיסטים בסוריה ובעיראק

■ פיטר קוק, דובר הפנטגון אישר שדיוויד דרוגאון (David Drugeon), אזרח צרפתי, שהשתייך ל"קבוצת ח'ראסאן", נהרג ב-5 ביולי 2015 בתקיפה אווירית של כוחות הקואליציה בסוריה סמוך לחלב. לדבריו דיוויד דרוגאון היה מומחה חומרי נפץ. הוא אימן פעילים בסוריה ותכנן פיגועים נגד מטרות במערב. כמו כן דווח על מותו של אבו בכר אל-תורכמני, פעיל בכיר בדאעש, בתקיפה אווירית ב-10 ספטמבר 2015 בתל עפר, שבצפון עיראק (הדיילי סטאר, 22 בספטבר 2015).

"קבוצת ח'ראסאן", הזכרה לראשונה על ידי נשיא ארה"ב ברק אובמה בספטמבר 2014. זוהי התארגנות של פעילים ותיקים מאלקאעדה, יוצאי הלחימה בפקיסטאן ואפגניסטאן, אליהם הצטרפו מספר מתנדבים מאירופה וארה"ב. חברי ההתארגנות שוהים בסוריה ופועלים כשלוחה של אלקאעדה, בחסות ארגון ג'בהת אלנצרה. לדברי האמריקאים פעילי ההתארגנות תכננו לבצע פיגועים נגד ארה"ב ומדינות המערב.

דיוויד (דאוד) דרוגאון, פעיל "קבוצת ח'ראסאן" שנהרג בסוריה (אלמנאר, 7 בנובמבר 2014).

■ על פי גורמים רשמיים בארה"ב החלו מדינות הקואליציה בהנהגת ארה"ב בהכנות להרחבת הפעילות בסוריה ולפתיחת חזית חדשה בצפון מערב סוריה **במגמה להפעיל לחץ על אזור העיר רקה, "בירת דאעש" בסוריה**. נמסר, כי במסגרת זאת הורה הנשיא אובמה לפנטגון לספק ישירות תחמושת ואולי גם אמצעי לחימה לכוחות האופוזיציה הסוריים. כמו כן העלה אפשרות להגברת של התקיפות האוויריות מבסיסי האוויר בתורכיה. צעדים אלה נועדו לחזק כוח של כ-3,000-5,000 לוחמים סורים מארגוני אופוזיציה מתונים, שיצטרפו לכ-20,000 לוחמים כורדיים למתקפה משולבת על העיר רקה. הבכירים הדגישו, כי התוכנית לא תואמה עם הרוסים למרות שהם פועלים במרחב (ניו יורק טיימס, 4 באוקטובר 2015). **בשלב זה אין בנמצא כוח אפקטיבי של "מורדים סורים מתונים", שיופעלו ע"י ארה"ב. גם מדית נכונותם של הכוחות הכורדים ליטול חלק במבצע שכזה מוטלת להערכתנו בספק.**

המוערבות הרוסית במלחמת האזרחים בסוריה

■ לפני כשבוע נפתח שלב חדש במעורבות הזרה במלחמת האזרחים בסוריה, כאשר ב-30 בספטמבר 2015 החלו מטוסים רוסיים לתקוף מטרות בסוריה. משרד ההגנה הרוסי מסר שיותר מחמישים מטוסים ומסוקים משתתפים בפעולה נגד דאעש בסוריה (אלמיאדין, 2 באוקטובר 2015). רוב התקיפות התמקדו עד כה באזור צפון מערב סוריה. עד כה ביצעו הרוסים למעלה ממאה תקיפות. לדברי יו"ר ועדת החוץ של הבית התחתון בפרלמנט הרוסי **ימשכו התקיפות בסוריה**

כ-4 חודשים והן מתמקדות במרכזי פיקוד, מחנות אימונים, מחסני אמצעי לחימה, מרכזי תקשורת ואתרי ייצור אמצעי לחימה (מידע על כמה מהתקיפות ראו בהמשך).

■ מרבית התקיפות בוצעו עד כה באזורי **אדל-חמץ** והן כווננו בעיקר נגד מטרות **ארגוני המורדים**, **שבהנהגת ג'בהת אלנצרה (צבא אלפתח)**. מיעוטן כווננו נגד דאעש, באזור אלרקה, "בירת" האזור הסורי, שבשליטת הארגון. עם זאת בהתבטאויותיהם הפומביות הבליטו אישים רוסים את התקיפות נגד דאעש, **להערכתנו לשם חיזוק הלגיטימציה למעורבות הרוסית בסוריה**.

■ להערכתנו נועדה המוערבות הרוסית, בראש ובראשונה, **לתמוך במשטר הסורי ולהסיר את** האימונים הנשקפים מצד ארגוני המורדים, בראשות ג'בהת אלנצרה, למאחז המשטר בצפון מערב סוריה (לאד'קיה, חמץ, אדל, חלב). בשלב זה המעורבות הרוסית נושאת אופי של **התקפות אוויריות**, יתכן כהכנה למהלך קרקעי של הצבא הסורי בסיוע המדינות התומכות בו (רוסיה, איראן, חיזבאללה). **בהנחה שכך, ההתקפות הרוסיות אינן מעמידות בשלב זה אתגר משמעותי בפני דאעש**.

■ על פי סוכנות רויטרס (8 באוקטובר 2015) **פתחו צבא סוריה ומליציות הנאמנות למשטר הסורי במתקפה קרקעית נגד המורדים מצפון לעיר חמאה**. לדברי שר ההגנה הרוסי שיגרו ספינות רוסיות מהים הכספי 26 טילי שיוט לעבר מטרות דאעש במרחב של כ-1,500 ק"מ. על פי ידיעה המסתמכת על מקורות לבנונים, הגיעו **מאות לוחמים איראנים לסוריה כדי ליטול חלק במבצעים קרקעיים בצפון סוריה בסיוע חזבאללה**. מנגד, פקיד דיפלומטי איראני, **הכחיש בתוקף את הדיווח וכינה אותו "שקר מוחלט"** (אירנ"א, 2 באוקטובר 2015).

עיקרי התפתחויות בסוריה

מפת סוריה (<http://www.nationsonline.org>)

ארגוני המורדים מפעילים לחצים על שדות התעופה של חיל האוויר הסורי בצפון סוריה

בשבועות האחרונים מפעילים דאעש וארגוני המורדים אחרים לחצים על שדות התעופה של חיל האוויר הסורי בצפון ובמרכז סוריה. זאת, על ידי נסיון, להשתלט עליהם או לפחות לשבש את התנהלותם ולמנוע העברת אספקה אליהם. טקטיקה זאת מכוונת להערכתנו להחליש את יכולות התקיפה האוויריות של המשטר הסורי המהוות יתרון משמעותי שלו על ארגוני המורדים.

■ להלן תמונת המצב שבידינו:

- באזור שדה התעופה הצבאי כוירס, שממזרח לחלב תקפו מטוסי קרב סוריים מוצבים ופעילים של פעילי דאעש (דמשק אל'אין, 4 באוקטובר 2015).
- במחוז דמשק אירעו עימותים בשדה התעופה אלצ'מיר בין פעילי דאעש לכוחות הביטחון הסוריים (חשבון הטוויטר של מיסר אלחדידי, 5 באוקטובר 2015).

- **במחוז לד'אקיה** תקפו המורדים באמצעות רקטות את **שדה התעופה חמימים** המשמש גם את המטוסים הרוסים (SNN, 5 באוקטובר 2015).
- **בדיר אלזור** התחדשו העימותים באזור שדה התעופה הצבאי בין פעילי דאעש לבין כוחות הביטחון הסוריים (ח'טוה, 2 באוקטובר 2015). ב-3 באוקטובר 2015 ביצעו הכוחות הסוריים שלוש תקיפות באזור שדה התעופה (אלדרר אלשאם, 3 באוקטובר 2015).
- נמסר, כי פעילי ג'בהת אלנצרה הצליחו ב-9 בספטמבר 2015 להשתלט על שדה התעופה אבו אלצ'הור, שמדרום מזרח לאדלב.

מחוז חלב

■ בשבוע האחרון התנהלו עימותים מקומיים במספר מוקדים במחוז חלב. העימותים התנהלו בין פעילי דאעש וג'בהת אלנצרה לבין הצבא הסורי, יתכן בסיוע מליציות המופעלות ע"י איראן. להלן פירוט:

- **ב-5 באוקטובר 2015** העלה כתב ג'בהת אלנצרה תמונות בהן נראים פעילי ג'בהת אלנצרה מבצעים ירי לעבר מליציות, שבהשפעת איראן וכוחות הצבא הסורי בציר שבין העיירה ח'נאצר לעיירה האת'ריה (מדרום מזרח לחלב) (בעל חשבון הטוויטר [@morasel_jn1](https://twitter.com/morasel_jn1), 5 באוקטובר 2015).

מימין: פעיל ג'בהת אלנצרה מבצע ירי לעבר כוחות המשטר הסורי באזור ח'נאצר-את'ריה (בעל חשבון הטוויטר [@morasel_jn1](https://twitter.com/morasel_jn1), 5 באוקטובר 2015). משמאל: הכביש המחבר את העיירה ח'נאצר לאת'ריה שמדרום מזרח לה (Google Maps).

- **ב-4 באוקטובר 2015** פורסם סרטון, שמקורו באעמאק, זרוע ההסברה של דאעש. בסרטון, שצולם באזור הכפר אלצאלחיה (כ-25 ק"מ מדרום מזרח לחלב) מתראיין פעיל דאעש המציין, שהאזור נמצא בשליטת פעילי דאעש.

פעיל דאעש בעמדה בתל אלצאלחיה (אתר isdarat.xyz, 4 באוקטובר 2015).

- **ב-5 באוקטובר 2015** פרסמה זרוע ההסברה של דאעש סרטון המתעד תוצאות תקיפה, שביצע לטענתה מטוס קרב של חיל האוויר הרוסי בעיר אלבאב, כ-38 ק"מ ממזרח לחלב (אתר isdarat.xyz, 5 באוקטובר 2015).

מימין: תוצאות התיקפה של מטוס קרב (כנראה רוסי) בעיר אלבאב (אתר isdarat.xyz, 5 באוקטובר 2015). משמאל: מיקומה של העיר אלבאב (Google Maps).

תדמר

- בהמשך לפעולות ההרס, שמבצעים פעילי דאעש בעיר העתיקה תדמר מסר מאמון עבד אלכרים, הממונה על האתרים הארכיאולוגיים בסוריה, כי פעילי דאעש הרסו את "קשת הניצחון".

המדובר במבנה ארכיאולוגי נדיר, אשר נבנה על-ידי הרומאים במאה השנייה לספירה (ערוץ euronews ביוטיוב בערבית, 5 באוקטובר 2015; בי בי סי בערבית, 5 באוקטובר 2015).

"קשת הניצחון", שהרסו פעילי דאעש בתדמר (אלנהאר, 5 באוקטובר 2015).

מחוז דמשק

■ נמסר, כי לאחר לחימה של כחמישה שבועות מדרום דמשק בין דאעש לבין ארגוני מורדים אחרים נחתם הסכם הפסקת לחימה. נמסר, כי במסגרת הסכם תתבצע גם החלפת שבויים וכל צד יחזור למוצביו הקודמים (דמשק אלן, 1 באוקטובר 2015). במקביל נמסר, כי צבא האסלאם, אחד הארגונים שנלחמו בדאעש, הוציא להורג חמישה פעילי דאעש באזור שמדרום לדמשק, שהודו כי תכננו לחסל מפקדים ופעילים של הארגון באזור (עכס אלסיר, 4 באוקטובר 2015).

אלזבדאני

■ מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם מסר, כי הסכם הפסקת האש הכורך את אלזבדאני והכפרים השיעים אלפועה וכפריא, שמצפון מזרח לאדלב, נקבע לתקופה של שישה חודשים. ההסכם כולל פינוי של 10,000 אזרחים מאלפועה וכפריא במכוניות של הצלב האדום בתמורה ליציאה של 500 חמושים של ארגוני המורדים מאלזבדאני (LBC, 25 בספטמבר 2015).

■ על פי ההערכות, לאחר השגת הסכם הפסקת האש באזור אלזבדאני מתכוונים ג'בהת אלנצרה וצבא אלפתח, שבהנהגתה לפתוח במערכה נגד חזבאללה ברכסי אלקלמון, ערסאל וראס בעל בכ. במסגרת זאת דווח, כי נערכו מגעים בין ג'בהת אלנצרה לבין פעילי דאעש כדי לאחד את המאמצים באמצעות הקמת חמ"ל משותף (אלדיאר, 4 באוקטובר 2015).

מחוז אדלב

■ ב-3 באוקטובר 2015 העלה כתב ג'בהת אלנצרה מאלחמאה צילומים בהם נראו מטוסי קרב רוסים מבצעים תקיפה באזורים הכפריים של חמאה ואדלב (בעל חשבון הטוויטר מראשל جبهة النصرة @morasel_jn1, 3 באוקטובר 2015).

מטוסי קרב רוסים תוקפים באזורים הכפריים של חמאה ואדלב (בעל חשבון הטוויטר מראשל جبهة النصرة @morasel_jn1, 3 באוקטובר 2015).

מחוז חמץ

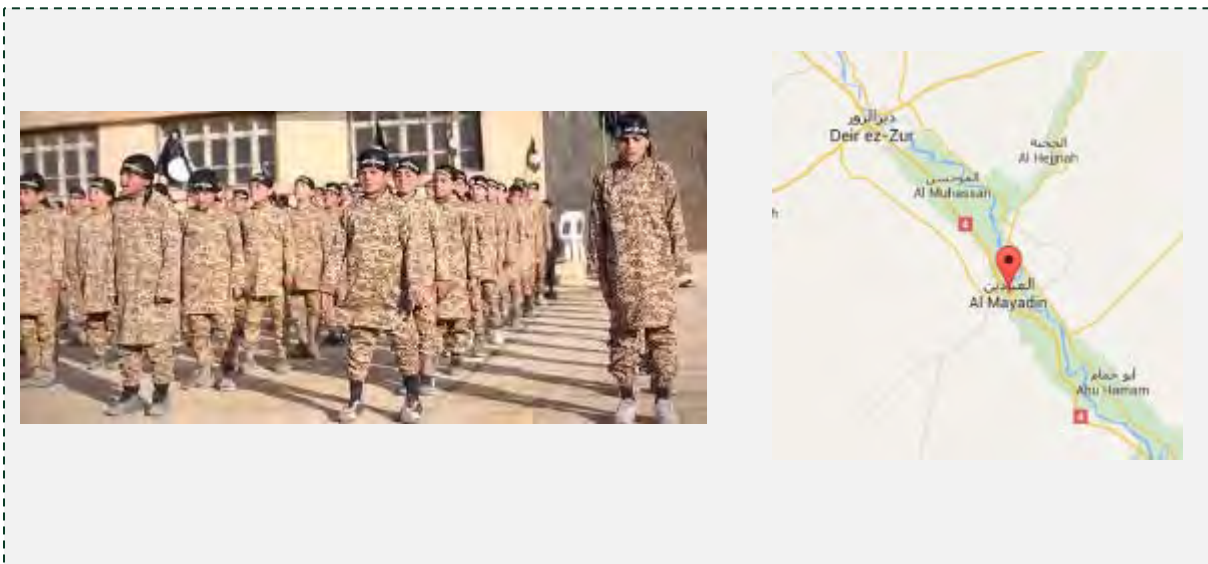
■ במחוז חמץ התנהלו עימותים בין פעילי דאעש לבין צבא סוריה. נמסר, כי מטוסי קרב של רוסיה תקפו מטרות דאעש בתדמר ובעיר קריתין (ועדות התיאום המקומיות, 2 באוקטובר 2015). בהודעה רשמית מטעם מוסד ההסברה של ג'בהת אלנצרה נמסר על הקמת חמ"ל בצפון מחוז חמץ, שיהיה משותף לג'בהת אלנצרה ולארגוני מורדים אחרים המשתפים עימה פעולה.

■ ב-4 באוקטובר 2015 נמסר, כי צבא סוריה תקף מוצבים של דאעש בצפון מחוז חמץ וחמאת (אלמיאדין, 4 באוקטובר 2015). דווח על הרוגים ופצועים בקרב כוחות הביטחון בשכונת אלזהראא' בעיר חמץ בעקבות פיצוץ של מחבל מתאבד של דאעש (חשבון הטוויטר של מיסר אלחדידי, 5 באוקטובר 2015). כמו כן פוצצו פעילי דאעש מכונית תופת במוצב צבאי באזור אלע'נת'ר בדרום מזרח המחוז. שמונה חיילים נהרגו וכמה נוספים נפצעו (יוטיוב, 5 באוקטובר 2015).

מחוז דיר אלזור

■ נמשכים עימותים בין פעילי דאעש לבין כוחות הסורים בדיר אלזור. ב-2 באוקטובר 2015 דיווח בעל חשבון טוויטר כי פעילי דאעש ביצעו שלושה פיגועי התאבדות בשכונות אלצנאעה (Al Sina'ah) ואלרצאפה (Al Rasafah) הממוקמות בדרום מזרח העיר, על הכביש המוביל לשדה התעופה (חשבון הטוויטר Journalist Omar@Journalist_Omar, 2 באוקטובר 2015).

■ **ב-29 בספטמבר 2015** דיווח הארגון הסורי לזכויות אדם, כי **כשלושים נערים נהרגו במחנה אימונים של דאעש**, שהיה ממוקם בתוך חווה חקלאית מדרום לעיר אלמיאדין (Al Mayadeen כ-45 ק"מ מדרום מזרח לדיר אלזור). הנערים נהרגו כתוצאה **מתקיפת מטוסים של חיל האוויר הצרפתי**. הנערים בגילאים 14-18 השתייכו לגורי הח'ליפות, ארגון הנוער של דאעש. האירוע גרם לכעס רב מצד משפחות הילדים, שלדבריהם הוכרחו על ידי דאעש לשלוח את ילדיהם להצטרף למחנות האימונים שלו (אלמרצד אלסורי לחקוק אלנאסאן, 29 בספטמבר 2015).

מימין: העיר אלמיאדין מדרום מזרח לדיר אלזור (Google Maps). משמאל: נערים מתאמנים באחד ממחנות האימונים של דאעש (חשבון הטוויטר مسرح العمليات@Ibrahimghazy3, 3 באוקטובר 2015).

אלרקה

■ **ב-3 באוקטובר 2015** דיווח דובר משרד ההגנה הרוסי, איגור קונשינקוב (Igor Konashenkov), כי מטוסי קרב רוסיים השמידו מפקדה ובונקרים של דאעש בקרבת העיר אלרקה (אתר aljazeera.net, 3 באוקטובר 2015). המרכז הסורי לזכויות אדם דיווח, **שתקיפות אלה הביאו למותם של לפחות שלושים ותשעה אזרחים**. כמו כן נהרגו **12 פעילי דאעש במזרח העיר** (ערוץ alarabiya.net, 4 באוקטובר 2015).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

מפת עיראק (<http://www.nationsonline.org>)

התייחסות ראש ממשלת עיראק לתקיפות הרוסיות

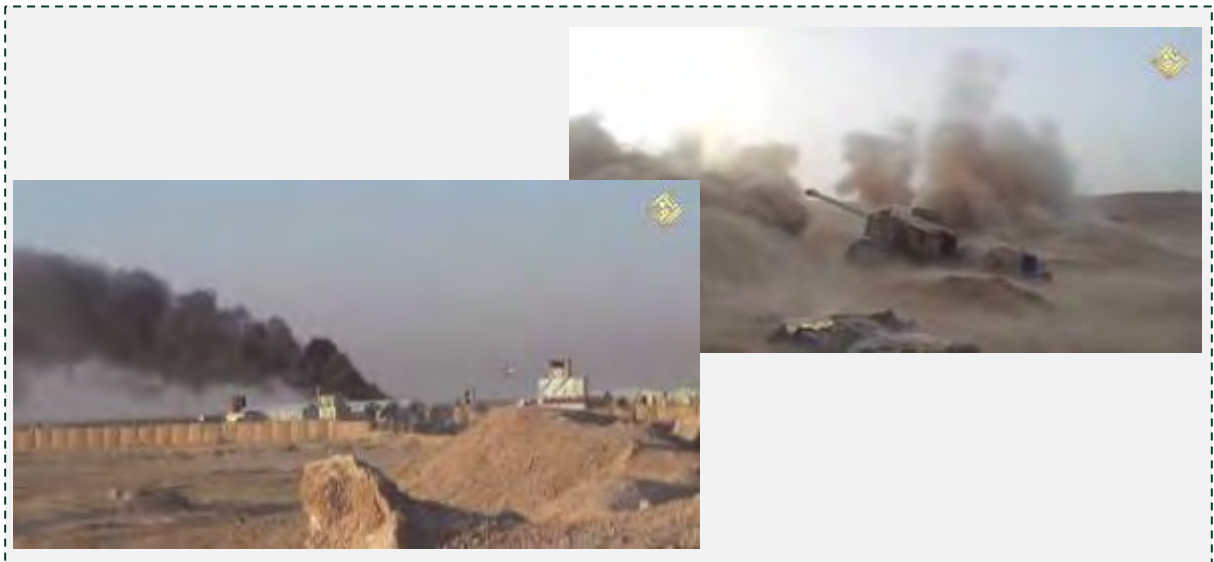
ראש ממשלת עיראק אלעבאדי אמר, כי יקבל בברכה תקיפות אוויריות רוסיות נגד דאעש בשטח מדינתו למרות שהנושא, לדבריו, טרם נדון. הוא הוסיף, כי עיראק מצפה ממדינות הקואליציה הבינלאומית נגד דאעש לספק תמיכה אווירית נרחבת לכוחות הקרקעיים העיראקיים אולם, זו לדבריו הייתה עד כה מוגבלת. גם יו"ר ועדת הפרלמנט העיראקי אמר, כי עיראק מעוניינת, שרוסיה תמלא תפקיד נרחב יותר מזה שממלאת ארה"ב במאבק בדאעש בעיראק (World Bulletin, 7 באוקטובר 2015). שר החוץ הרוסי לברוב הבהיר, כי מדינתו טרם הוזמנה באופן רשמי לפעול בשטח עיראק ולכן בשלב זה הם אינם מתכננים תקיפות בשטחה של עיראק (1 באוקטובר 2015).

מחוז אלנבאר

אלרמאדי

■ ב-6 באוקטובר 2015 פרסמה אעמאק, זרוע ההסברה של דאעש, הודעה בה קיבל דאעש אחריות לביצוע שני פיגועי התאבדות באמצעות מכוניות תופת הנהוגות במחבלים מתאבדים. שתי המכוניות התפוצצו מערבית לעיר אלרמאדי בשני אזורי כינוס של המליציות השיעיות המסייעות לצבא עיראק (אעמאק, 6 באוקטובר 2015). יום קודם פרסמה אעמאק הודעה בה קיבל דאעש אחריות להפעלת מטעני צד נגד טנק וציוד הנדסי של צבא עיראק מערבית לאלרמאדי והריגת החיילים שבהם (אעמאק, 5 באוקטובר 2015).

■ מנגד הודיעה משטרת עיראק, כי 29 פעילי דאעש נהרגו על-ידיה באלרמאדי, ביניהם שני בכירים זרים בארגון ומומחה להכנת מטענים (אלערביה, 2 באוקטובר 2015). צבא עיראק טען, כי יחידות העילית שלו ממוקמות במרכז העיר אלרמאדי (חשבון הטוויטר של יחידת העילית של צבא עיראק, אלפרקה אלד'הביה, 6 באוקטובר 2015).

מימין: ירי ארטילרי של פעילי דאעש לעבר בסיס צבא עיראק. משמאל: ביצוע פיגוע התאבדות של דאעש בסיס של צבא עיראק (יוטיוב, 28 בספטמבר 2015).

מחוז צלאח אלדין

ביג'י

■ צבא עיראק דיווח ב-6 אוקטובר 2015 כי כוחותיו הרגו עשרות פעילי דאעש בעיר ביג'י (חשבון הטוויטר של יחידת העילית של צבא עיראק, אלפרקה אלד'הביה, 6 באוקטובר 2015). דאש מצידו הודיע, כי השתלט על חמישה מוצבים של הכוחות העיראקיים מדרום וממערב לעיר (אצדאראת אלדולה אלסלאמיה, 7 באוקטובר 2015).

מימין: ירי פעיל דאעש מערבית לביג'י (אתר שיתוף הקבצים <http://justpaste.it>, 6 באוקטובר 2015). משמאל: ירי מרגמות לעבר כוחות צבא עיראק מערבית לביג'י (אתר שיתוף הקבצים <http://justpaste.it>, 6 באוקטובר 2015).

מחוז נינוא

■ מקורות בפנטגון מסרו ב-23 בספטמבר 2015, כי בהתקפה אווירית של הקואליציה הבינלאומית נגד דאעש בראשות ארצות-הברית באזור תלעפר נהרג אבו בכר אלתרכמאני, בכיר בדאעש בעיראק, שהיה ממונה על המינהל בארגון והיה אחראי, בין השאר, על מכירת השבויים היזידיות מג'בל סנג'אר (ווישינגטון טיימס, 23 בספטמבר 2015).

מצרים וחצי האי סיני

המערכה בין מחוז סיני של דאעש לבין כוחות הביטחון המצריים

■ כוחות הביטחון המצריים המשיכו בפעילות מוגברת נגד שלוחת דאעש בחצי האי סיני. במסגרת זאת נהרגו כמה פעילי טרור בידי כוחות הביטחון המצריים. כמו כן עצרו כוחות הביטחון חשודים בפעילות טרור והחרימו אמצעי לחימה רבים.

■ במקביל לפעילות הסיכול והמנע המצרית המשיכו פעילי מחוז סיני של דאעש לבצע פיגועים בעיקר נגד כוחות הביטחון. להלן מספר אירועים:

• **ב-7 באוקטובר 2015** – שני שוטרים נפצעו כאשר מטען חבלה התפוצץ בסמוך לכלי הרכב המשוריין בו נסעו באלעריש (אלמצרי אליום, 7 באוקטובר 2015).

• **ב-6 באוקטובר 2015** דווח על פיצוץ מטען חבלה בקרבת כלי רכב צבאי במזרח אלעריש (חשבון טוויטר המזוהה עם הארגון, 6 באוקטובר 2015).

• **ב-3 באוקטובר 2015** בשעות הערב בוצעה, בשני אירועים נפרדים, התנקשות בחייהם של שני שוטרים בעיר אלעריש (אלוטן, 3 באוקטובר 2015). מחוז סיני פרסם הודעה בה קיבל אחריות על הרג שני שוטרים, אחד מהם קצין (דף טוויטר של מחוז סיני, 4 באוקטובר 2015).

• **ב-2 באוקטובר 2015** נורו שלוש רקטות לעבר כוח המשקיפים הרב לאומי באלג'ורה. הרקטות פגעו בבסיס. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. מחוז סיני קיבל אחריות על הירי. לדברי ההודעה בוצע הירי בשל מעצרן של נשים בדואיות על ידי צבא מצרים בסיני (דף הטוויטר של מחוז סיני, 2 באוקטובר 2015).

• **ב-2 באוקטובר 2015** נפצעו שלושה חיילים מצריים מפיצוץ מטען חבלה שהוטמן בתוך שריזנית, שערכה סריקות באזור שיח' זויד (פורטל וטו, 2 באוקטובר 2015). מחוז סיני קיבל אחריות על הפיצוץ (דף טוויטר של הארגון, 2 באוקטובר 2015).

פלסטינים וערביי ישראל

נעצרה ערביה ישראלית בעת, שניסתה לצאת לסוריה כדי להצטרף לדאעש

■ כוחות הביטחון הישראליים עצרו ב-28 באוגוסט 2015 בנמל התעופה בן גוריון את **אימאן אחמד מחמד כנג'ו**, תושבת שפרעם, שניסתה לצאת לסוריה כדי להצטרף לשורות דאעש. אימאן אחמד מחמד כנג'ו, ילידת שנת 1971, אם לחמישה ילדים מסרה בחקירתה, כי מזה מספר שנים היא שואפת לחיות תחת שלטון מוסלמי המקפיד על ההלכה האסלאמית. בעקבות זאת היה החלה להפיץ ברשתות החברתיות את עמדותיה התומכות במדינה האסלאמית ועדכונים מהמתרחש בה. **במסגרת פעילותה ברשת האינטרנט היא יצרה קשר עם פעיל דאעש, שהבטיח לסייע לה להיכנס לסוריה לאחר שתגיע לתורכיה.**

■ לפני מספר חודשים גמלה בליבה ההחלטה לצאת לסוריה להצטרף לארגון דאעש ולהעביר שיעורי דת לפעילי הארגון. היא רכשה כרטיס טיסה לאיסטנבול משם נסעה לאדנה הסמוכה לגבול עם תורכיה. עם הגיעה לאדנה היא נאספה על ידי גורם מטעם אותו פעיל דאעש עימו יצרה קשר. למחרת יצאה, יחד עם קבוצה של כשלושים אנשים נוספים מאוסטרליה אפגניסטאן, טורקמניסטאן וצ'צ'ניה, לאזור העיר קיליס, שבקרבת הגבול הסורי. בקיליס הם נעצרו על ידי משטרת תורכיה. אימאן גורשה לישראל ונעצרה עם שובה (אתר שירות הביטחון הכללי, 20 בספטמבר 2015).

נעצרה חוליה סלפית-ג'האדיסטית ערבים ישראלים, שהתכוונה לבצע פיגועים בישראל

■ במהלך אוגוסט 2015 נעצרו שלושה צעירים תושבי יפיע (סמוך לנצרת) המקורבים לזרם הג'האדי סלפי. **השלושה היו מעורבים בהקמת התארגנות של דאעש בישראל, שהתכוונה לבצע פיגועים.** כמו כן נעצרו שני תושבי נצרת אחד מהם מרצה עונש מאסר בבית הכלא בגין רציחתו של נהג מונית בשנת 2009¹. בחקירתם עלה, כי שניים מחברי החוליה עמדו בקשר, באמצעות

¹ יפים ויינשטין, נהג מונית מנצרת עילית, נרצח בנובמבר 2009 על ידי חוליה של שלושה ערבים ישראלים תושבי נצרת על רקע לאומני.

האינטרנט, עם חבריהם מיפיע, שיצאו לסוריה בנובמבר 2014 והם נלחמים עתה בשורות דאעש. אותם פעילים עודדו אותם לקדם פעילות טרור בשטח ישראל.

■ במטרה לבצע פיגועים בשם דאעש ערכו חברי החוליה בשנה האחרונה אימונים, פעלו להשגת אמצעי לחימה ואספו מידע אודות בסיס צה"ל וכוחות משטרה. לדבריהם התכוונו לבצע פיגועים נגד מחנה צה"ל סמוך למגדל העמק. לצורך מימוש הפיגוע ביצעו מספר סיורים באזור בחנו את מצלמות האבטחה ואף בחנו נקודות ירי אפשריות. כמו כן התכוונו להשליך בקבוקי תבערה לעבר ניידות ותחנות משטרה במגדל העמק ונצרת (אתר שירות הביטחון הכללי, 1 באוקטובר 2015).

מקרה זה הינו חריג באשר המדובר בגיוס ובהפעלה של ערבים ישראלים למטרות פיגועים. ההפעלה נעשתה במקרה זה ע"י פעילים מאותו כפר של המופעלים תוך ניצול ההכרות ביניהם. האינטרנט משמש כלי חשוב לגיוס ולהפעלה. מעבר לכך דפוס זה של הפעלה ממחיש את סיכוני הטרור הטמונים בהצטרפות ערבים ישראלים, ופעילים זרים בכלל, לשורות דאעש.

הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

סרת

■ עדי ראייה בסרת מסרו, כי בעיר סרת, מרכז שלטונו של דאעש בלוב, שוררים תנאים גרועים במיוחד. זאת, בשל מחסור בדלק, עליה במחירי המזון, סגירת חנויות וניתוק מי הנהר המשמים לשתייה ולהשקיה. כמו כן, סובלת העיר מהעדר שירותי אינטרנט ותקשורת בשל ניתוק כבל הסיבים האופטיים על ידי פעילי דאעש. פעילי דאעש גם מטילים קנסות על כל מי שלא נוהג בהתאם להוראות והחוקים, שפרסמו (אח'באר ליביא, 22 בספטמבר 2015).

■ במקביל פועלים פעילי דאעש להרחבת שליטתם במרחב סרת ובמסגרת זאת:

- באזור אבו האדי (כ- 20 ק"מ מדרום לסרת), תפסו פעילי דאעש חיילים המשתייכים לצבא ממשלת טריפולי. החיילים נלקחו בכוח למטה הארגון בסרת (אח'באר ליביא, 29 בספטמבר 2015).

- פעילי דאעש הטילו מצור וכיתרו את אזור אבו האדי (17 ק"מ מדרום לסרת). לאחר מכן הם חטפו פעילי הארגון קבוצת צעירים בני שבט אלקד'אד'פה (שבטו של שליט לוב לשעבר, מעמר אלקד'אפי) (אח'באר ליביא, 26 בספטמבר 2015).

- ב-28 בספטמבר 2015 פשטו פעילי דאעש על בתי התושבים בכפר אלע'רביאת מדרום לעיר סרת. הם ביצעו חיפושים נרחבים אחרי אמצעי לחימה (אח'באר ליביא, 29 בספטמבר 2015).

העיר אג'דאביא

■ נמסר, כי נעשים מאמצים לטהר את העיר אג'דאביא, שמדרום לבנגאזי, מאנשי ארגון דאעש ואנצאר אלשריעה. על-פי דיווחים מהשטח, לפי שעה ניתן עדיין לראות את הדגלים השחורים של דאעש מתנוססים ברחבי אג'דאביא. הניסיונות נתקלים במספר קשיים בעיקר עקב מחסור באספקה, ומשום שחלק מראשי העיר ובני השבטים המתגוררים בה משתפים פעולה עם הארגונים הג'האדיסטיים. על-פי מקור ביטחוני בעיר, בין הג'האדיסטיים הנמצאים באג'דאביא ניתן למצוא בעלי אזרחויות זרות ובהם פעילים ממרוקו, צ'אד, תוניס וחצי-האי סיני (אח'באר ליביא, 2 באוקטובר 2015).

העיר אג'דאביא, שמדרום לבנגאזי (המקור: גוגל מפות).

תימן

■ בהודעה, שפורסמה ברשתות החברתיות קיבל מחוז עדן של המדינה האסלאמית אחריות לביצוע ארבעה פיגועי התאבדות בתימן ב-6 באוקטובר 2015. בפיגוע הראשון התפוצצה מכונית תופת סמוך לבית המלון אלקצר בעדן בו התמקמו גורמים מממשלת תימן כולל ראש הממשלה. תקיפה שנייה שאירעה זמן קצר לאחר מכן, באמצעות שני מחבלים מתאבדים במכונית תופת, כוונה לעבר מתחם בו שוכנת מפקדה של סעודיה ומאע"מ. לאחר מכן שוגרו מספר רקטות לעבר המתחם. על פי הדיווחים ניצלו הבכירים התימנים מהפיגוע אולם כ-15 בני אדם ביניהם חייל סעודי וארבעה חיילים ממאע"מ נהרגו. נראה שפעולות אלה בוצעו לרגל ההקמה של מחוז עדן של המדינה האסלאמית (אמיאדין, אלג'זירה, 6 באוקטובר 2015). עד עתה כוונה פעילות דאעש בתימן בעיקר נגד מסגדים שיעים

■ ב-30 בספטמבר 2015 פרסם מחוז עדן של דאעש סרטון בו נראים פעילי דאעש נלחמים בכוחות החות'ים וכובשים עמדות שלהם בעיר עדן. בין היתר פוצצו פעילי דאעש את בית הכלא של הביטחון הלאומי בעדן, הסמוך לים. בהמשך הסרטון נראים פעילי דאעש מחלקים לתושבים בעדן עלונים המסבירים את דפוסי ההתנהגות במדינה האסלאמית. (30 בספטמבר 2015, isdarat.xyz).

פעילי דאעש נלחמים בכוחות החות'ים בעיר עדן (isdarat.xyz, 30 בספטמבר 2015).

מימין: בית הכלא של הביטחון הלאומי בעדן בעת פיצוץ בידי פעילי דאעש. משמאל: פעילי דאעש מושיים מחלקים לתושבים בעדן עלונים המסבירים את דפוסי ההתנהגות במדינה האסלאמית (isdarat.xyz, 30 בספטמבר 2015).

חצי האי קרים

■ קבוצה של פעילים, רובם טורים מחצי-האי קרים דוברי רוסית נשבעה אמונים לג'בהת אלנצרה. על פי ההודעה הקבוצה, הנקראת "ג'מאעת קרים" מונהגת ע"י אמיר רמצ'אן הקרימי, והיא נמצאת עתה באזור הכפרי של חאמה במחנה אימונים של הארגון (דף הטוויטר של ג'בהת אלנצרה, 2 באוקטובר 2015). לפי שעה לא ידוע כמה פעילים מונה הקבוצה אך נראה שמדובר בקבוצה קטנה של פעילים (The Long War Journal, 3 באוקטובר 2015).

הקבוצה מקרים, שנשבעה אמונים לג'בהת אלנצרה (זרוע ההסברה של ג'בהת אלנצרה)

אפגניסטאן

■ **מחוז ח'ראסאן של דאעש** ביצע שורה של מתקפות נגד מחנות צבא אפגניסטאן בחלקה המזרחי של המדינה באזור הגבול עם פקיסטאן. להלן פרוט המבוסס על דיווחי המחוז:

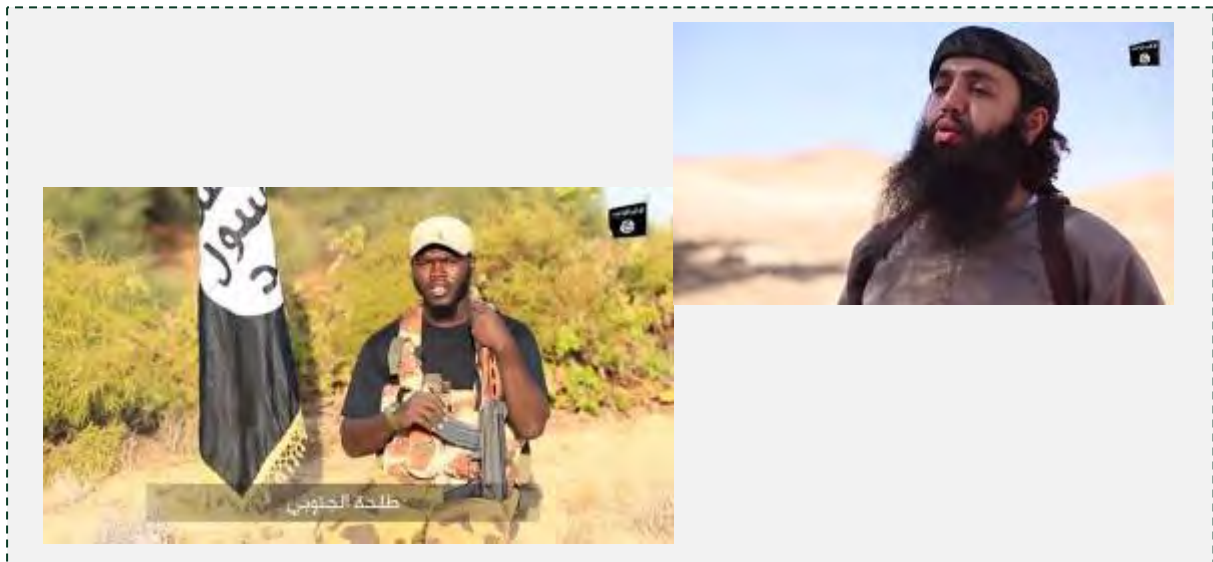
● ב-27 בספטמבר 2015 פרסם המחוז הודעה בה קיבל אחריות לכיבוש מחנה צבאי ולהריגתם של חמישים חיילים מצבא אפגניסטאן. בתקיפה נלקחו בשבי שני חיילים מצבא אפגניסטאן ושלל של ציוד צבאי (אתר isdarat.xyz, 27 בספטמבר 2015).

● בהודעה נוספת קיבל מחוז ח'ראסאן אחריות לתקיפה של שני מחנות של צבא אפגניסטאן באותו אזור. בהתקפה זו נכבשו שני המחנות, נהרגו תשעה מאנשי הצבא האפגאני, נלקחו שלל רב (אתר isdarat.xyz, 27 בספטמבר 2015).

● ב-29 בספטמבר 2015 פורסמה הודעה לפיה תקפו פעילי דאעש מחנה נוסף של צבא אפגניסטאן באותו אזור. בהתקפה זו נהרגו עשרים מאנשי הצבא האפגאני, ונלקחו אמצעי לחימה רבים כשלל (אתר isdarat.xyz, 29 בספטמבר 2015).

סומליה

■ ב-1 באוקטובר 2015 פרסם מחוז חמץ של דאעש סרטון בו נראים **שלושה פעילי דאעש הקוראים ללוחמים בסומליה להישבע אמונים למנהיג דאעש אבו בכר אלבע'דאדי**. אחד הדוברים בסרטון, שהוצג כפעיל דאעש המכונה **אבו אסאמה האלג'ירי** קרא להקמת מדינה אסלאמית בסומליה (isdarat.xyz, 1 באוקטובר 2015). סרטונים דומים הפונים ללוחמים בסומליה הופצו גם מטעם מחוז נינוא ומחוז סיני של דאעש (isdarat.xyz, 1 באוקטובר 2015).

מימין: פעיל דאעש המכונה אבו אסאמה אלג'זראוי, קורא ממחוז חמץ למג'אדהין בסומליה להצטרף לשורות דאעש (isdarat.xyz, 1 באוקטובר 2015). משמאל: פעיל דאעש, ככל הנראה ממוצא סומלי, קורא ממחוז סיני למג'אדהין בסומליה להצטרף לשורות דאעש ולהישבע אמונים למנהיג דאעש אבו בכר אלבע'דאדי (isdarat.xyz, 1 באוקטובר 2015).

בנגלדש

■ ב-28 בספטמבר 2015 התנקשו אלמונים בחייו של עובד סיוע איטלקי, צ'זארה טאוולה, בן 50, בעת שיצא לריצה בדאקה, בירת בנגלדש. על-פי המשטרה, שלושה אנשים ירדו מאופנוע, ירו בו לפחות שלוש פעמים ונמלטו מהזירה. טאבלה הגיע במאי 2015 לבנגלדש ועבד בדאקה כמנהל פרויקטים עבור NGO, ICCO Cooperation, שבסיסו בהולנד ומטרתו להלחם בעוני בדרום אסיה (אתר nytimes.com, 29 בספטמבר 2015).

■ ב-28 בספטמבר 2015 פרסם בעל חשבון טוויטר המזוהה עם דאעש הודעה מטעם פעילי הארגון בבנגלדש בה קיבלו אחריות לרצח האזרח האיטלקי. לדבריהם לאחר שעקבו אחר האיטלקי, ברחובות הבירה הם ירו בו למוות באמצעות כלי נשק עליהם הותקנו משתיקי קול. בהודעה גם מופנה איום ל"כל נתיני הקואליציה הצלבנית" (קרי, לאזרחי המדינות השותפות בקואליציה הבינלאומית נגד דאעש) כי לא יחיו בביטחון בשטחי המוסלמים וכי צפויות התנקשויות נוספות (בעל חשבון הטוויטר عبدُالله بن مُحَمَّدٍ @H__ONE, 28 בספטמבר 2015).

פעילות סיכול ומנע

בריטניה

■ נער בן 15 תלמיד בית ספר נדון מאסר עולם בבריטניה לאחר שהורשע בתכנון עריפת ראשיהם של שוטרים, שעמדו להשתתף במצעד באוסטרליה כאשר היה בן 14. הנער, ששמו לא נחשף בגלל סיבות משפטיות, הקצין את עמדתיו בהשפעת פעילים ג'האדיסטים שאת המסרים מהם קיבל באמצעות הטלפון הנייד שלו. הוא גם עשה שימוש בטלפון הנייד שלו להתקשרות מביתו שבבריטניה עם פעילי דאעש הנמצאים בסוריה. במסגרת זאת הוא גם יצר קשר עם מגייס של דאעש באוסטרליה המכונה אבו ח'אלד הקמבודי, אשר קישר אותו לנער אחר. במהלך כמה ימים

הם העבירו ביניהם אלפי מסרים מוצפנים בהם הציע לו הצעיר הבריטי לבצע פיגועים (הגרדיאן, 2 באוקטובר 2015).